

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.
A SZABADELVŰ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Rózsater, Kardos-ház, 16. sz. alatt.

Ide intézendő a lap szellemi részét illető minden közlemény. Kéziratok a levelek vissza nem adatnak. Bérmentellen levelek csak ismert kezektől fogadhatók el.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben házhoz hordva vagy vidékre postán küldve:
Egész évre 10 frt. — Félévre 5 frt. — Negyedévre 2 frt 50 kr. — Egy hóra 1 frt.

HIRDETÉSI DÍJ:

Ot-basáboz postárral egyeztetésért 5 kr. — Helyegjű minden hirdetésért külön 20 kr. — Nyitási 4 havihoz postárral 20 kr.

KIADÓ-HIVATAL:

Rózsater, Kardos-ház, 16. szám.

Ide küldendők az előfizetési penzek, a kiadás körüli pan azok és a hirdetésmények.

Az ügyvédek és a közigazgatás.

(T.) Hogy pedig ebből a dologból is politikát csináljon, a »P. Napló« ugy a sorok közt oda írja, hogy Tisza Kálmán az ügyvédekért azért követeli meg a közigazgatáshoz szükséges külön vizsgát, mert úgy mond: haragszik az ügyvédekre.

Azon közigazgatási kérdésnél tehát, mely sokkal inkább társadalmi mint politikai kérdés, lévén a társadalom keretében és annak szálaiból szöve, — az lenne a Tisza Kálmán politikája: hogy nem szereti az ügyvédek. Mintha a kvalifikáció kérdésénél az, hogy kiket és miket nem szeretek, szóba jöhetne, avagy hogy az ügyvédi osztályt, mert nem szeretem, a kvalifikációtól a vizsga által elzárhatnám. Hát minek mindenből, kész akarattal párt kérdést csinálni, s erővel a politika terére vonszolni azt ami a dolognak sokkal inkább társadalmi, mint politikai oldalát képezi, mert ha mai napság már vizsgák is a politika és pártoskodás keretébe vonatnak. hát, hogy a társadalomnak mi je marad? Azt nem lehet elképzelni.

Felhasználja az ügyvédek, hogy Tisza Kálmán azért kíván tőlük külön vizsgát, mert nem szereti őket. Hogy az ügyvédek vizsga nélkül is tudják, amit a közigazgatási tisztviselőknél tudniuk kell. Hisz éppen azért, mi féle nehézség van akkor abban, hogy az ügyvédek a vizsgát letegyék, ha már úgy is tudják? Miért akkor az olyan dologról fájni, a mitől nem lehet fájni? Mire való oda a fűtés, ahol nincs hideg.

Kompromittáló az ügyvédi karra nézve? Hát az uralkodóház tagjaira nézve, kik a katonai tudományok minden ágát bogát áttanulmányozzák otthon, kompromittáló az, hogy egy huszonegy óráig legalább közlegénynek is kell lenniük? A legmagasabb műveltséggel bíró s a katonai tudományok azon szükséges részét már otthon elsajátított grófokra és hercegekre nézve kompromittáló az, hogy nem lehetnek egyszerre tiszték, hanem előbb, ha

csak a katonai akadémiából nem kerülnek ki, — közlegényekké kell lenniük?

Kompromittáló a jogászokra nézve kiknek a hadseregben az egy éves önkényesek határidejét szintén kitölteni tartoznak, hogy egy fél évig, vagy ha nem akarnak pározni, egész évig olyan káplár alá vannak rendelve, kinél legalább is ezerszer többet tudnak, még a katonai szakmában is. Szóval kompromittáló az bár kire nézve, hogy mikor egyik szakmából a másikba lép, megkérdezik tőle, érti-e hát azt a szakmát is tökéletesen? És én, nem ismerek szakmát a föld kerekénél hova a más szakmábelinak minden további kísérlet nélkül átlehetne lépnie, sőt még a katonaságnál is, ha a gyalogságtól a lovassághoz, a lovasságtól a tüzérséghez, az tüzérségtől a hadmérnökséghez sat. lép át, hát vizsgát kell neki tennie. Már pedig, hogy az ügyvédi hatáskör közelebb állna a közigazgatási hatáskörhöz, mint egyik katonai osztály a másikhoz, azt bebizonyítani nem lehet. Hanem igenis, elvégre a katonaságnál is belátják, hogy az arisztokratikus elvek felállítására, — hogy ha például valaki már ez volt meg az volt, hogy akkor már ez is meg az is lehet, — az illető intézménynek mindig kárára szolgál s így behozták a vizsgát, mely alá a leg tudományosabb embernek is alá kell magát vetnie.

A civilizáció előhaladottságával és a tudományok demokráciájával egy cseppet sem tartom tehát összeegyeztethetőnek azt a fogalmat, hogy valakit valamely vizsgának a letétele kompromittálható, kivált ha azon vizsga tárgyaival tisztában van; kompromittálónak mindössze is azt tartom, de még azt sem valami nagyon, ha valaki a vizsgán, aki például nagy garral lép elő, meg bukik, mint ahogy megbuknak például Grecsák Károly képviselő ur ha a közigazgatási szakmából vizsgát kellene letennie, mert ha azt mondja, hogy egy ügyvéd a szakszerű és nem a slendrián, — közigazgatási teendőkre tökéletesen készen van, akkor Grecsák ur, a modern közigazgatás szak ágait nem ismeri, hanem mikor a közigazgatásról beszél, a régi közigazgatás lebeg szeme előtt. Mert igeu is, lehet egy

ügyvédnek fogalmi tudomása mind azokról, melyek a közigazgatás keretében végbe mennek, hogy a közigazgatás, mely mai napság ugyancsak egy önálló külön tudományt képez és mikor a közigazgatási tisztviselőnek éppen annyit kell tudnia a törvénykötekből, mint az ügyvédek a közigazgatásból, hát, hogy akkor közigazgatási újabb szakértelemről csak úgy fél várról lehessen beszélgetni: az nem egyebet, mint szakirmeretlenséget árul el.

Egyébiránt annál jobb az ügyvédekre nézve, minél inkább otthon van a közigazgatási szakmában is és pedig merem állítani, hogy minél inkább otthon van benne valamely ügyvéd, annál kevesebb kifogása van a vizsga ellen, mert ha úgy kívánna sorsa, bár mely pillanatban kész azt letenni. Hanem igen is, Grecsák ur és mind azok, kik az ügyvédi szabad átmenet mellett kardoskodtak, azoknak az ügyvédeknek akartak vele hizelegni, kik igenis, a közigazgatási vizsgát letenni nem lennének képesek, hát, hogy ezeket megnyerjék, kortesfogásból ráakarnak varni a közigazgatás nyakára. Ez az egész historia tehát ismét nem volt egyéb mint hízélgés s gyengébbek megnyerésére, mint amilyen hízélgés volt az: hogy a közigazgatáshoz kvalifikáció egyáltalában ne kívántassék.

Hova fogunk azonban sülyedni ha kortes kérdést csinálunk minden ily kérdésből és ha a kormány előterjesztéseit soha sem az állami, az országos, a társadalmi haszon oldaláról, hanem mindig korteskedési szempontból támadjuk meg!?

— **Pauler miniszter** az eszlári ügyben tett interpellációra e hét folytán fog válaszolni.

— **A muszka külügyminiszter** Giers látogatása Bismarcknál, nagy feltűnést kelt európaszerte. Találgatják, mi indíthatta arra, hogy Szentpétervárról Warziba utazzék, hol Bismarck ez időszert az államügyektől visszavonulva él. Ez oknak mindenesetre fontosnak kell lenni. Elutazása előtt hosszabb érte-

kezlete volt Giersnek a csárral. A csár kifejezett óhajta folytán ment el Warziba. A megbeszélte legégetőbb kérdések gyamánt felemlitik: a határvám kérdéseket, a genfi szocialisták ügyét, a galicziai stratégiai pályák építését, a Kilia kérdést, a delnemet udvaroknál levő orosz követsegek megszüntetését.

— **A vallás- és közoktatásügyi miniszter** tizenegyedik jelentése Magyarország népoktatásáról benyújtott a képviselőházban. A jelentés az 1881-ik évre vonatkozik s úgy adatok, mint feldolgozás tekintetében igen érdemes és jelentékeny munka.

Országgyűlés.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, nov. 22.

Megállapított napirend szerint ma a 6. mely magyar gyalogezredék belizászióaljaknak nem magyar ezredékebe való kivételes beosztásáról szóló javaslat került tárgyalás alá, de mielőtt ez megkezdett volna, a szelsőbalról Helfy Ignác oly értelmű indítványt terjesztett be, mely szerint addig, míg a ház meg nem ismeri azon egész tervbe vett új katonai szervezetet, melynek egyik töredéke és kifolyása a szóban levő javaslat, ez utóbbi levétessek a napirendről. A szelsőbal többi szónoka is: Krisztinkovich, az izetlennél elczelő Németh Albert, Thaly Kálmán, Mocsary és Hojtsy követelték az egész új szervezet megismertetését s támogatták Helfy indítványát, ki azon felette sánta hasonlatot használta, hogy valamin ha ezeltű évekkel egy javaslat nyújtott volna be a kiskörökcaloesai szárnyvonal kiépítése iránt, a ház előbb az egész budapest-zimonyi fővonatra vonatkozó javaslat beterjesztését követelte volna úgy van szóló is és pártja a napirendre tűzött javaslattal. Itt Helfy csak azt a csekélységet hagyta figyelmen kívül, hogy míg a vasutgy tárgyalása föltétlenül a törvényhozás körébe tartozik, a hadsereg belserveszvetetere vonatkozó intézkedések törvény szerint az uralkodó felségjogaihoz tartoznak.

Alaposan, meggyőző erővel, a törvényekre történt hivatkozással s ezek szöszterint idézésével is bizonyították ezt Helfynek és társainak: Tisza Kálmán Ráday honvédelmi miniszter és Baross Gábor. Napnál világosabban fejtették ki, hogy ha nem egy törvény es rendelkezésnek ugyancsak törvényes uton való megváltoztatásáról volna szó, a katonai szervezés kérdése még ilyen alakban

fejemet. Látta, hogy fölismerem állapotának komolyságát, mert hozzátéve:

— Jól tette, hogy eljött, jelenléte jót tesz nekem.

— Eljöttem, mint régi ismerős, felelém.

— Új barát és mégis régi, mondá elragadó kellemmel, mi úgy belenyilalt a szívembe.

Aztán:

— Ön nem fogja feledni azt a ködöt?

— Ne beszéljünk arról a rut időről, mely kegyed betegségét okozta.

Aztán szilárdasággal folytató, hogy ne szomorítsa anyját és nővérét.

— Nem, nem fogunk többé róla beszélni; de valja meg ön, igazam volt, midőn azt mondtam önnek, hogy ez lesz ifju leánykori regégyem!

Aztán hozzátéve egészen halkan, hogy csak én érthettem:

— Az első és az utolsó!

Ez a jelenet nagyon fájdalmas lett reám nézve. Én értem e szép, fiatal teremtés megadásteljes fájdalmát, ki még néhány nappal azelőtt bizonyosan a legszebb almokat szötte s kit most karjaiba volt zárandó a nagy kaszás.

Ilona a párisi élet ezer és egy meglepetéseinek szeszelyes kapuján át lépett sletem szinpadára s gyászos sorsának költsérete által állandó helyet foglalt ott.

— Kegyed sokát beszélt, ideje lesz, hogy nyugodni hagyjam.

— A gondolkodás többet árt, mint a beszéd, válaszolá ő keserűen.

— Igen? de hát akkor ne gondolkozzék.

— Ön mondja? Hát ön nem gondolt rám, hogy... eljőjön?

— Legyen okos, mondám neki... még eljövök.

— Nem sokára?

— Holnap.

— Ah! nagyon jól!

Ujra kezét nyujta.

A „Debreczeni Ellenőr“ tárcája.

Dráma a ködben.

Elbeszélés.

Diguet Károlytól.

(Vége.)

Ilona anyja volt.

Ha vány volt s sokat sirt.

A visszahatás működött anyai szívében. Bizonyoságot jött keresni leánya ártatlanságáról.

Szive telve győtrő aggodalommal úgy várta szavaimat, mint vádlott a bírák határozatát. Jövetelének indoka a saját husából és saját szívéből való gyermeke volt s az, hogy megtalálja, vagy örökre elveszítse leányát. Én elbeszéltem neki a kalandot a legcsekélyebb részletekig. Mikor elvégeztem, mely sohajt hallék szorongatott kebléből előtörni. Mintha iszonyatos tehertől szabadult volna meg e boldogtalan lény.

— Hiszek önnek, — mondá, melyen meghatva; — s boldog vagyok.

Kezét nyujta.

S aztán hozzátéve:

— Szegény angyalom! onnyire megalázva amaz átkozott veletlen által.

Könnyei elfojták szavait.

Aggódva vártam, hogy megmagyarázza utóbbi szavai értelmét, de nem mertem kérdést intézni hozzá.

Könnyeit felszárítva folytató szegény fájó szívének zokogása között:

— Lesujtva e váratlan csapás által, Ilona meg sem kísérle védelmét. E pillanatban agyában fekszik beteg s az orvos mellhátryalóbtól tart. A dermesztő ködben töltött több óra, e váratlan vád okozta rémület megtörék erejét s a baj gyors léptekkel halad.

Csakis azért hagytam el ágyát, mert a legjobb irt akartam megtalálni bajára s az én fájdalomra, az ön igazolását. Szóval meg akartam győződni! Ön ért engem, — téve hozzá esdekölőleg, — mert végre is egy anya szive nem hihet annak a lénynek erkölcsi halálában, kit legjobban szeret a világon.

A kandalló fölött anyám arczépe függött. Levettem s megmutattam neki.

— Ez anyám, — szólek, — esküszöm ezen arczépre, hogy a mit elmondottam, az a tiszta igazság.

Főállott.

— Még egyszer köszönöm, — mondá, — megyek, mert sietek vissza hozzá; talán megtartja őt az isten nekünk... s nem fog tőle megfosztani, miután már visszaadta. És ön? — téve hozzá, bekötött karomra mutatva.

Nem engedtem, hogy befeljezze.

— Gondoljunk Ilonára, a kegyed kedves gyermekére, mondam neki.

Távozott.

Mielőtt azonban elhagyott, kezét szívére szorítá.

— Tudni fogom meggyőzni — atyját s fivérét.

Nem mertem mondani: viziontlásra. Pedig mennyire óhajtottam volna tudni, mi lett a szegény teremtményből, a ki olyan veletlenül s olyan különös módon lépett életem ösvényére.

Megértett volna az anya?

Néhány nappal később következő levelet kaptam:

„Uram!

Isten büntetni látszik bennünket, a miért egy percig hittünk a gonoszban. Szerencsétlenségtől tartunk! A szegény gyermek sajálatát fejezd ki, hogy őnt nem láthatja. Mindent tud.

Jöjjen.

Nyomban futottam az R... utcába.

s még így mérvben sem került, mert nem kerülhetett volna a törvényhozás elébe. De mert a törvény azt rendeli, hogy a hadsereg besorozott hadkötelesek csak Magyarországon, tehát csak ideiglenesen is, nem magyar ezredbe beosztása czéloztatik, szükségessé lett a napirendre tűzött javaslatot csak így, csak ezen körülménnyel fogva szólhat most hozzá a ház ezen ügyhöz.

De hát a szelbálók megmaradtak indítványuk mellett, sőt azt névszerint is szavazás alá bocsátották. A szavazás eredménye következő: Helfy indítványa mellett szavazott 78, ellene 135 képviselő. A javaslat tárgyalását tehát a ház 57 szótöbbséggel határozta el. A részletek ellenek sorából felvett szavazott Pulszky Agost és Lányi Gyula. Távol volt 230 képviselő. E tömeges abszenciák ellen erősen szólalt fel Madarász József.

Ezen előmenyek után a javaslat tárgyalása megkezdődött. Tischer Vincze előadó figyelemmel hallgatott szakzerű beszédrel indokolta a javaslatot. Utána Thaly Kálmán szólott; hosszú fejtegetésekkel foglalkoztatva a házat. Tüzetes kritika alá vette az új hadseregreformot. Igaz — úgy mond — hogy ő és elvtársai a nemzet is rég kívánták a territorialis rendszer megvalósítását, de a mit a hadügyminiszter keresztülvinni akar, az nem felel meg a nemzet óhajának, az nem egyéb mint szemfényvesztés.

Nem fogadja el a javaslatot általánosságban sem. — Ernuzt Kelemen rövid felszólalásában jelzi, hogy Helfy indítványára szavazott, mert azt helyesnek és méltányosnak tartja, szót is a parlament jogai lehető kiterjesztésének, vagy legalább fenntartásának lenn baráta. A javaslatra magára adandó szavazatát a miniszter részéről nyerendő felvilágosításoktól teszi függővé. Erre Rádai Gedeon gróf honvédelmi miniszter igen alapos felvilágosításokat adott, melyeket a ház általános figyelemmel hallgatott végig. Az idő előrehaladván, itt a tárgyalás felbeszakított.

A kaszálló-ügy rendezése.

— Városi rendkívüli közgyűlés. —

Debreczen, nov. 23.

I.

A kaszálló-ügy rendezése egyike levén a város legfontosabb kérdéseinek, a mai rendkívüli közgyűlésre szinig meglett a város nagy gyűlésterme, sőt a karzatot is nagy számu érdeklődő gazdaközönség gyűlt egybe. A gyűlést elnök Simonffy Imre polgármester nyitotta meg, röviden lejezte a mai rendkívüli gyűlés czélját s figyelmeztette a közgyűlés bizottsági tagjait, hogy ez ügy végleges rendezése annyival is inkább égető kérdés, mert a miniszterium rendelete szerint azt legkésőbb ez év december 31-ig be kell végezni. E rendelet több ízben meg lett sürgetve és pedig azzal a kijelentéssel, hogy a jövő évben meg fogja kezdeni a helyszínelést és telekkönyvelést.

A közgyűlés előtt most már készen fekszik azon munkálat, melyet a kiküldött vegyes nagy bizottmány elkészített, és mely a bizottsági tagok bővebb tájékozása végett kinyomtatásba is ki lett osztva. Szólt jól tudja azt, hogy e munkálatok a különböző érdekeknek, nevezetesen a város, labas jószágártók s más polgárok ónos érdekeinek nem feltehetnek meg; azért kéri a közgyűlés tagjait, hogy a szóban forgó fontos ügyet minden szenvedélytől menten, higgadtan tárgyalja, annyival is inkább,

— Viszontlításra!

E, atlépven a szoba küszöbét, nem volt bátorságom visszafordulni.

Az anya és testvér azt kérdezték tőlem, hogyan találok?

— A fiatalág győzedelmeskedhetik a bajon, válaszolám én. Holnap viszontlításra! Oh igen! csak jöjjen, mondá a nővér, jöjjen, olyan sok örömet szerzett neki. Másnap kissé jobban érezte magát.

Fájdalom! ez a javulás nem volt egyéb, mint fegyverszünet az élet és halál között folyt párharcban.

December első szombatja volt. Mint rendszeren, betegágyánál töltöttem egy órát. Sokkal gyöngébb, de kevésbé buskomor volt.

Midőn távozni készültem, nővére, ki egyedül volt velem, egy pillanatra távozott. Nem hallhatta.

— Emlékszik ön, hogy találkozásunk alkalmával azt mondtam szivem olyan, mint az a könyv, melyben még nem lapoztak s bárki olvashatja?

— Mit olvasott ön belőle?

— Azt, hogy kegyed mindenkinek megbocsát.

— Igen, mondá, látni fogom őt, de nem az ön jelenlétében. És ígérje meg nekem, hogy megenlékezik rólam!

— Aztán kivett vánkosa alól egy furtót szép, fekete hajából s nekem nyújtá.

Ajkamhoz vívém s a könyv, mely szememből kicsordult, kezére hullott.

— Ah! sóhajtá oly hangon, mely megfeszített meg meglevő cselely erőmtől, az én fiatal leánykori regényem másként végződhetett volna:

Térdre esém ágya lábánál; ő kis kezét fejemre nyugtató és én felállva, hűvel szoritám azt ajkamhoz. A szegény testvér, kiről egészen megfeledkeztünk, keservesen zokogott, mindent látott.

Utószor láttam Ilonát.

mert hiszen bármily régi is e kérdés és bármily számos vitára szolgáltatott is már alkalmat, még soha senki által oly javallat nem tétetett, mely az ügyet békés uton az összes érdekeltek kedvére megoldani hivatott lett volna. Ohajtja, hogy a közgyűlés a tárgyalás alatt a város, a jelenben élők és a jövőben érdekeltekre is tekintettel legyen.

A polgármester ur bevezető beszéde után felolvastatták az ügy rendezését sürgető miniszteri leirat, és az ez ügyben kiküldött nagy bizottmány azon munkálata, melyet lapunkban a napokban már egész terjedelmében közöltünk.

Hosszu vita keletkezett ezután, mely az egész delelőt igénybe vette. Tétettek olyan nyilatkozatok is, melyek arra kényszerítették polgármester urat, hogy erőlyesen felszólaljon s arra intse a közgyűlés tagjait, hogy most nem mint érdekeltek, de a városi bizottságának tagjai beszéljenek annak az 52000 polgárúknak nevében, kit e közgyűlésen képviselnek.

A vita a felett folyt leginkább, hogy a felolvasott munkálat elfogadtassék általánosságban a részletes tárgyalás alapjául. Többen nem fogadják el azt, mert szerintük az minden tekintetben hiányos, — végre Kovács Sándor és Ármós Bálint felvilágosító beszédei után, d. u. 1 órakor a részletes tárgyalás alapjául elfogadtatták.

A részletes tárgyalás holnap reggel 9 órakor kezdődik, s mint a mai gyűlésből következtetni lehet, minden pont erős megbírálás tárgya lesz, s heves vitákra fog alkalmat szolgáltatni.

A közköztetés állapota.

A közköztetés állapotáról Trefort miniszter által a ház tegnapi ülésén beterjesztett 11-ik jelentésből, mely a népoktatásügy állapotát tünteti fel 1850—1. évben közöljük a következő adatokat:

Tan kötelesek (6—15 éves) volt 1869-ben 2,284,741, — 1880-ban 2,097,490 és 1881-ben 2,119,676. Tényleg iskolába járt 1869-ben 1,152,115=50.42%, 1880-ban 1,619,542=77.21%; 1881-ben 1,656,337=78.14%.

A községek s az iskolák viszonyát illetőleg álljanak itt a következők: 1869-ben volt: 1880-ban volt: 1881-ben volt: község 12,756 község 18,814 község 17,726 iskola 13,098 iskola 15,824 iskola 15,922.

Az iskolák közt volt jellegre nézve: 1869-ben: 1880-ban: Állami 296 = 1.65% községi 479 = 3.47% községi 1669 = 10.54% felekezeti 43745 = 86.33% magán 167 = 1.06% 1881-ben: állami 318 = 2% községi 168 = 10.59% felekezeti 43745 = 86.33% magán 173 = 1.08%

Mi az iskolák fokozatát illeti, volt: 1869-ben 1880-ban elemi iskola 13,798, elemi 15,652 = 98.91% felső népiszkola — felső népiszk. 71 = 0.45% polgári iskola — polgári „ 101 = 0.64%

1881-ben: elemi iskola — 15,734 = 98.82% felső népiszkola — 78 = 0.49% polgári iskola — 110 = 0.69%

A tanítók száma volt: 1869-ben. 1880-ban. 1881-ben 14,792. 21,664. 22,034.

Nem e nézve volt közöttük: 1869-ben 17,106 férfi és 686 nő; 1881-ben 19,985 férfi és 2039 nő. — Továbbá a tanítók közt a magyar nyelvet anyanyelvű 1880-ban. 1881-ben: képességgel bírtá 15,488 = 71.50% 16,323 = 74.11% csak beszélte 1,725 = 8.00% 1,675 = 7.60% keveset tudta 1,922 = 8.87% 1,965 = 8.87% semmit sem tudta 2,529 = 11.63% 2,071 = 9.42%

A népiszkolák fenntartására fordítottak: 1869-ben 3,760,123 frt, 1880-ban 10,057,149 frt, 1881-ben 10,643,610 frt.

Két nappal ezután küldöncz jött értem, hogy siessek a beteghez. Futottam.

Az egész ház könyben uszott. A család anygala nem vala többé! Nem akartam látni.

Pár szót váltva az anyával s testvérral, inkább futottam, mint kimentem a rám néző annyira ismeretlen házból, hol néhány nap alatt egy borzasztó dráma játszódott le, dráma, melyben nekem oly hihetetlen szerep jutott!

Képe sokkal élénkebben élt lelkemben, semhogy megnézhettem volna drága porhüvelyét — elettelenül.

Mielőtt elhunyt Ilona, maga kéréte magához ívérét, halálának okozóját az áldott lélek megbocsátá neki a nem szándékolt bajt, mely őt oly ifjan dönté a sirba.

En soha sem láttam többé, sem az apát, sem a ívérét.

Csodálatos játéka végeztünknek: csütörtökön temették. Epen egy hónapja volt, hogy vele először találkoztam. Mint ama vezetés napon, szintén kód volt! Fájdalom! a halottas kocsi nem tévesztette el az utat s haladt egyenesen a sir felé, mely az ő számára volt megásva.

Igy végződött, a mit ő mosolyogva fiatal leánykori regényének nevezett.

Kedves Ilona! a milyen volt történeted, olyanakk irtam én le — s nem hívtam segítségül a költészetet. Nem szászorta meghatóbbak-e a való élet drámái, mint azok, melyeket a költők találnak ki! Lehet, ez a történet némelyeknek tanulságul fog szolgálni! Lehet, azok, kik sietnek a látszat után itélni, ezt olvasván, magukba szállnak s megmondják, milyen pusztítást okozhat egy elejtett szó! Talán lesznek, a kik nyomról-nyomra figyelemmel kísérvén a halál ellen folytatott küzdelem fázisait, megértendik, hogy ne itéljenek és ne képezzenek maguknak előítéletet a szándékra egyes elszigetelt tényből. Ne itélj, hogy ne itéltséssel, mondja a szentírás. Ezen gyalázatos vád nélkül, melyet minden alap hiányban dobtak a fiatal leány életének rózsái közé, Ilona talán még élne! Lehet az is, hogy napjai meg voltak számlálva! Mindenesetre jobb áldozatnak lenni, mint eszközül szolgálni. „P.—H.”

Kaland medvével.

Csubaról, Horvátországból érdekes vadászeseményről értesítenek. Az özvegy Ghyecz y Miklósné szül. Terzi Francziska urhölgy tul jdonához tartozó nagy kiterjedésű csubari uradalom erdő öre J a n e s I s t v á n e h 2 á n a karnicai vonalon levő gerovoi erdő részben, hol előbb a favágók kifizetésével volt elfoglalva, sajátosság zajt hallott maga előtt. Egyszerre csak mintegy harmincz lépésnyi távolságra jól kifejtett, fekete medvét pillantott meg. A medve az erdőre szemben egyenesen neki jött, közbe-közbe vadul mormogva, mi harczikédvét világosan mutatta. Janes István ezen válságos helyzetben és pillanatban könnyű söréttel töltött dupla puskájának egyik csövét a már csak néhány lépésre levő medvére sűtötte.

A lövés talált s a medve végig terült a földön, dühében testének azon részeibe harapva, hol megsebesítettet. E perczen az erdőőr a fegyver második csövét a medvére irányozta, s lött, azonban szörnyű ijedelmére, a fegyver nem sült el. Ekközben a megsebesített medve magához jött s hátsó lábaira állva, fejt jobbra és balra mozgatva s fogaikat vicsorgatva, rohant nagy dühösen támadójának. Nagyban fokozta az erdőőr helyzetének

jutott, hogy az elektromosság az előjárásal daczólo hadjáratban tökéletesen hasznavehetetlen, mechanikus uton iparkodott elérni azt, a mit a villamossal el nem érhetett. Torpedója gépezetének belsejét, bár a legpontosabban volt rajzolja s kiszámítva, több bécsi mechanikus és gépész nagyvezér mint kivihetetlen munkát visszautasította. Végül a Scherb testvérek géppára vállalta el a terv kivitelét, és sikerült is a nehéz feladatot megoldania.

Ez év január havában rendezte el a közös hadügyminiszter az első kísérleteket, melyek tizennégy tagból álló bizottság előtt folytak nagy sikerrel. E bizottság elnöke Salis-Seglio altábornagy, a műszaki csapatok felügyelője volt.

A kísérleteket végig nézte Jenő főherczeg, a teengerész miniszter, számos főúr és a tisztikarnak sok tagja.

E kísérleteket több theoretikus vizsga követte, melyek még inkább feltűntették az új fegyver nagyszerű előnyeit. A közös hadügyminiszter a fölkelés idején Krivosjeba rendezte Zubovicot, ki ott félig-meddig titokban öntözt, csak annyit tudunk, hogy torpedóiról onnat is kitűnő eredményt jelentett a hadügynek báró Walberg ezredes. — E jelentésben különösen ki volt emelve, hogy Szmrecsányi műszaki százados vezetése alatt Schváb hadnagy 17 perc alatt zárta el 10 emberével a hani szorosot. Mindössze tizenöt torpedót rakottott le.

E kitűnő eredmény daczára is vonakodott a közös hadügyminiszter elfogadni a torpedókat, s budgetjének korlátolságával mentegődzött.

Utóbb bizottságot küldött ki megint, mely három tábornokból és tizennyolcz tisztiszből állott. E bizottság egyhangulag hozta a végleges határozatot, melylyel a találmány megvétele ajánlotta a hadügyi kormányzatnak.

Érdekes Curiai határozatok.

Házi fegyelem. Egy helybeli kereskedő segédjén könnyű testi sértést okozott, mivel éjnek idején dajkáival szerelmi találkán érte.

A helybeli kir. járásbírósg a kereskedőt felmentette, a kir. tábla pedig a könnyű testi sértés kihágásában panaszoltat vétkenek találta, s 25 frt pénzbírságra ítélte, — a legfőbb ítélőszék azonban az első bíróság ítéletét hagyta helyben, s elvileg kimondotta, hogy a tönök a kereskedőséggel felett házi fegyelem gyakorlatára jogosított személynek tekintendő.

Váltóügyben: Ha a lejárat azaz a fizetési idő ezen szavakkal „hat hónap mulva” vagy „hat hónap után” van megjelölve, a váltó — lényeges kellék hiányában — váltói per utján nem érvényesíthető.

Üres forgatmány ki nem tölthető olykép, hogy a forgatmány tartalmába példálul az óvás elengedése, vagy kezességi nyilatkozat foglalassék, mert a vtv. 11. § a által a forgatmányoknak adott azon jog, hogy az üres forgatmányokat kitölthesse, csak a forgatmányok czéljának megfelelő, a forgatmány lényegére vonatkozó utólagos beiktatása értendő.

Kereskedelmi ügyben: Kereskedelmi ügynök által megrendelt árukat kifogás esetén, nem az ügynök, hanem a küldő czégnek kell rendelkezésre bocsátani. — Egyszerű értesítés nem elegendő, hanem szükséges, hogy a kifogásolt áruk világosan rendelkezésre bocsátassanak.

Más helyről érkezett áruk átvételének azonnal meg kell történnie, mielőst vevő a megérkezésről értesítettik. Az értesítés után nem azonnal történt megvizsgálás és rendel-

etvesélyességét az a körülmény, hogy a medvével való találkozás, kisebb terjedelmű, útszerű hegymélyedésben történt s a gyors menekülésre gondolni sem lehetett, — mert a medve a menekült a terep kedvezőtlenlensége folytán nyomban utolérte volna.

Ekkor egy mentő gondolata támadt az erdőőrnek. Egy kisebb fajta vadászeb volt vele s ezt a medvére uszította. Szerencsés gondolat volt. A kutya oly tüzzel támadt a medvének, hogy azt egészen elfoglalta s mialatt a medve a támadó kutya ellen talpával hatalmas ütéseket intézett, addig az erdőőrnek sikerült, a dühölt tájtékö fenevad közvetlen közeléből, az útszerű mélyedésből kimenekülni.

A medve több mint negyedóraig küzködött a támadó ebbel s miután egy negyedóra multán a kutyacsaholás megszűnt, Janes István erdőőr egyik csövébe időközben újból megtöltött fegyverével óvatosan közelédt a medve és vadászeb közt lefolyt harc színelyéhez, azon reményben, hogy a medve talán már elvérzett. Az útszerű hegymélyedésben azonban csak a vérben fetregő s nyöszörgő vadászebet találta. A medve eltűnt A vérnyomokon haladva, mintegy 200 lépésnyire rátalált az erdőőr az erősen vörös s fenýő ágai közt ülő medvére. Most czélba vette a medvét, lött és talált, de ezen második lövés sem ölte meg a medvét, mely hátrafelé bukott a fáról, meg néhány ugrást tett s egy levágott fatörzsben megvetvén hátát, az időközben erőhöz jutott s odaérkezett vadászkutya ellen erősen védekezett. De több sebből vérezvén, ereje szemlátomást fogyott s Janes István, ki nek a hirtelen töltés közben minden puskapora előlött, a puskagygyal rohant a medvének s két-három csapással elterítette azt.

A medve az uradalom erdészeti hivatalába betitvén, annak életkora két évesnek állapítottott meg, sulya pedig 1 mássa 27 fontnak találtott.

kezésre bocs nem felel.

Ha a k zása daczára küldő át nem rendelő birtogys ugy vévolna.

— Ara hivó. Hazá egykori emlékére a kola gyászember 25 légiom íves kegyeletes hivja. Deb a collég

— Az hólgyközönsé küön széksó jelvényezett ímutatás tekint terem feketé tartama alatt fog tüzetni. A lódó közönség pélyt a földi maga, hanem ifjuság gvel. A költs szavazta meg

— A he gyűlése elhat szágyúléshoz nak a lajthán lyaomodni fog.

— Az A ban: A debrecz kori növendék János emlékö imatermében lótt 10 óral je: 1. Gyászé Emlékbeszéd a főiskolai és több önképző óda felolvasás főiskolai ének

— Önk. debreczeni hó december hó nya helyiségek melyre az e tagjai tiszteletü gyminiszterium alapszabályok

— Vasu után 3 óra l budapesti von meg. A hosszú pokra hiába v lanságot szült. konaik megér mert vasuti s Csakugyan Rá mélyszállító v donyok és egy törték, de az nem történt se hánynak zuhar gyász, táska, lehullt. Az utal log menni az a mordonyvez az is csak közn. — Nem t okozta fényes könnyen nagy gával; de bár kell követelnü

— A ke tagjai részére, természetani t nap delután 2 kóttó előadástók az egyesül nál levő iven, csak bizonyos nek bizny.

— Frohr szálloda-talajdó érzett hiányon étermeiben ug abonemet ebé nőtlen urak, ki vák, bizonyára berendezésről.

— A nag zítások végett csak szombaton delovics és M hatók.

— Theas működése mell zában.

— Bened baton lesz ism gyelmét. A kit megnyerte köz zonyval sietni

kezésre bocsátás, a törvény rendeletének meg nem felel. Ha a küldött árúk, az elküldött tiltakozása dacára visszaküldetnek, de azokat a küldőt nem veszi, jogilag továbbra is a megrendelő birtokában lévőnek tekintendő, — vagyis úgy vétetik, mintha vissza sem küldte volna.

S. I.

Napi hírek.

— Arany János emlékülnepe. Meghívó. Hazánk nagy költője, főiskolánk egykori növendéke Arany János emlékére a debreczeni református főiskola gyásznapélyt tart folyó évi november 25-én délelőtt 10 órakor a kollégium imatermében, mely hazafias és kegyeletes ünnepélyre czimzettet meghívja. Debreczenben, 1882. nov. 22-én a kollégium igazgatósa.

— Az Arany János ünnepély-n megjelenő hölgyközönség részére a főiskolai imateremben külön széksorok fognak fentartatni, általában jelvényezett ifjak fognak az érkezőknek helymegtartás tekintetében szolgálatára lenni. Az ima terem feketével lesz bevonva s az ünnepély tartama alatt a kollégiumra a gyász lobogó ki fog tüzetni. Az ünnepély nyilvános s az érkező közönség megjelenése kéretik. Az ünnepélyt a főiskola, tehát nem az ifjuság maga, hanem a tanári kartartja az ifjusággal együtt, ennek részvételével. A költségeket a tek. gazdasági tanács szavazta meg.

— A helybéli állami tisztviselők közgyűlése elhatározta, hogy ő felségéhez az országgyűléshez és kormányhoz javadalmazásuknak a lajhántuliaké szerinti szervezéseért folyamodni fog.

— Az Arany gyásznapély főiskolánkban: A debreczeni református főiskola által egykori növendéke s a haza nagy költője, Arany János emlékére a Kollégium feketével bevont imatermében November 25-én délelőtt 10 órakor tartandó gyásznapély rendje: 1. Gyászének a főiskolai énekkar által. 2. Emlékbeszéd Gerei Kálmán tanártól. 3. Ének a főiskolai énekkar által. 4. A főiskolai felsőbb önképző társaság által jutalmazott alkalmi óda felolvasása Benedek Jánostól. 5. Szózat a főiskolai énekkar által.

— Önk. Tüszöltö egylet közgyűlése. A debreczeni önkéntes tüszöltö-egylet folyó évi december hó 3-án délután 3 órakor az ortánia helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre az egylet alapító, pártoló és működő tagjai tisztelettel meghívattak. Tárnya a belügyminiszterium által megerősített módosított alapszabályok kihirdetése. A parancsnokság.

— Vasúti összehúzóközés. Tegnap a délután 3 óra 19 perczkor megérkezni szokott budapesti vonat, csak este 6 órakor érkezett meg. A hosszú késedelem főképp a fővárosi lapokra hiába váró közönség közt nagy nyugtalanságot szült. Azok, kik ismerőseik, vagy rokoniak megérkezését várták, igen aggodtak, mert vasúti szerencsétlenség híre keringett. Csakugyan Rákossnál össze is ütközött a személyszállító vonat egy tehervonattal. A mozdonyok és egy pár teherszállító kocsi össze törték, de az utasoknak az ijedségen kívül nem történt semmi bajuk. Legfeljebb egynehányan zuhant a nyakába a fölraokott poggyász, táská, bőrönd, mely az erős rázkódásra lehullt. Az utasoknak ki kellett szállni s gyalog menni az állomásig. Sérülést, mint halljuk, a mozdonyvezetőt kivéve, senkise sem szenvedett; az is csak könnyen sérült meg arcán és kezén. — Nem tudjuk, kinek a gondatlansága okozta fényes nappal ez összehúzóközést, mely könnyen nagy veszélyt is hozhatott volna magával; de bárki legyen, példás megbüntetését kell követelnünk.

— A kereskedő ifjak önképző egyesülete tagjai részére, Nagy Pál főiskolai tanár ur, a természetani tanteremben, f. hó 26-án vasárnap délután 2 órakor, mutatóvanyokkal egybekötött előadást fog tartani. A résztvevni óhajtok az egyesület helyiségében a napi biztosoknál levő iven, előjegyezhetik neveiket, miután csak bizonyos meghatározott számban vehetnek részt.

— Frohner Bernáth, helybéli jóhírű szálloda-tulajdonos, a jövő hó 1-től egy régen érzett hiányon fog segíteni; a szálloda alatti éttermeiben ugyanis jutányos árak mellett nyit abonnenet ebéd és vacsorára. A nagyszámú nőtlen urak, kik a vendéglői étkezésre utalvák, bizonyára örömmel vesznek tudomást e berendezésről.

— A nagyerdői gőzfűrdő a szükséges igazítások végett ma és holnap még zárva lesz csak szombaton nyílik meg. Fűrdői jegyek Mendelovics és Mayer Ferencz üzleteiben kaphatók.

— Theastély lesz ma népzenekar közreműködése mellett a Hungária szép kávéházában.

— Benedek jutalomjátékára, mely szombaton lesz ismételve felhívjuk a közönség figyelmét. A kitűnő művész rövid idő alatt is megnyerte közönségünk elismerését, mely bizonylyan sietni fog ennek kifejezést adni. Az

előadás érdekességét nagyon fogja ememelni, hogy ez alkalomból a népsziműi főszerepet V a d n a y kisasszony fogja játszani és számos szobnel-szob népdalt fog énekelni.

— A budapesti kereskedelmi akademia 25 évi jubileumán folyó hó 26-án, a debreczeni kereskedelmi tanintézetet Propper N. János igazgató és Zalai Márk tanárok fogják képviselni, kik e hó 25-én utaznak a fővárosba. — Ezen alkalommal az ország összes kereskedelmi tanintézetei — tudomásunk szerint legelőször — találkoznak s a kereskedelmi tanintézetek egyöntetű berendezése, a szakirodalom és tanácsok, a kereskedelmi szakiskolák viszonyai a felsőbb tanintézetekhez (mint egyetem, műegyetem) stb. megbeszéltetni s a tanintézetek megállapodásai egy kereskedelmi mint közoktatási miniszteriumoknál küldöttségileg előterjesztetni fognak.

— Gyászjelentés. Mely fájdalommal jelentjük felejtethetlen jó atyánk s illetőleg nagyatyánk n. polg. VÉRVÖLGYI VESZPRÉMY LÁSZLÓ volt városi hivatalnoknak, f. nov. hó 22-ik napján, reggeli 7 órakor, — életének 88-ik évében, vegelyengülésből bekövetkezett halálát. Az elhunytnak földi részei szombaton, nov. 25-én délutáni fél 3 órakor fognak a piacutcai 1829 ik szám alatti háztól, a ref. nagytemplomban tartandó hely. hitvallás szerinti rövid ima után, — a czegled-utcai temetőben — örök nyugalomra tetetni. — E végtisztességre bányos érzséssel meghívjuk a boldogultnak rokonait, barátait és ismerőseit. Debreczen, 1882 november 23-án. Gyermekai: Veszprémy Janka, Veszprémy János, leánya illetve unoka Veszprémy Zsuzsánna férjével Rickl Gyulával; Veszprémy László, leánya: Veszprémy Janka, férjével Fándy Józseffel; Veszprémy Mária, férjével Orosz Istvánnal gyermeke: Orosz Béla; Veszprémy Josefa, özv. Virágh Nandorné és Veszprémy Károly.

— Szakvizsgálat az egyszerű s kettős könyvitelből. Négyfelváltó egyén, névszerint Medgyessy Lajos városi számvévo, Berger Gyula Tiszabiztosító-intézet hivatalnok, Konnyóvit István és Varga László kereskedő segédek fejezték be a mai napon a debreczeni kereskedelmi tanodán az egyszerű s kettős könyvitelből vizsgálatokat. A vizsgáló bizottság elnöke volt Kin József ur, Hajdúmezőm. k. tanfelügyelője, tagjai: Propper N. János igazgató, Zalai Márk szaktanár, jegyzője Szojka Gyula tanár. A vizsgálat eredménye, örvendetesen konstatajuk; mert a megvizsgáltak egy elméletileg mint gyakorlatilag alaposan készült egyéneknek bizonyultak; s a mi a debreczeni kereskedelmi tanoda előnyösen ismert szigorja mellett ritka, — még kitűnő és jeles osztályzatok is kerültek az okmányokba.

— A szegedi építkezések, ottani levelezőnk értesítése szerint, örvendetes mértékben haladnak előre, — minek fényes igazolásul szolgál azon körülmény is, hogy csupán a f. év első felében 341 főépületet 54 melléképülettel együtt 1671-et tett, mihez hozzá számítva a múlt felében emelt 496 épületet, az új épületek összes száma 2167-ot tett. Az építkezésekre igénybe vett államkölcsön mennyisége a f. év. június hó végéig kevés híján elérte a 4 millió forintot. Szükségtelen említenünk, hogy az építkezések már nem külvárosias házikók, hanem többnyire a szépséget, a kényelmet és a nagyvárosi igényeknek megfelelő palotaszzerű házak, melyek megadják a városnak azon kellemes külőt, melyre Szeged polgárai méltán büszkék lehetnek.

— A tisz-észlári eset. A tisz-észlári ügyben sokat emlegetett zsidó koldust feleségével együtt S.-A.-Ujhelyen elfogták s Nyiregyháza alá kísérték. Az elfogottakat Walner Hermannak s Deutsch Leninek hívják. Elfogtatásuk fejleletés következtében történt. Walner Hermann azt a koldust zsidót vélik találni, ki az állítólagos gyilkosság napján a zsinagóga előtt elhaladó Solymosi Esztert Scharf Móricz vallomása szerint becsalta volna. Scharf Móricz a koldus zsidónak nevet nem tudta megmondani, mert a próba-könyörgésre egybegyűlt metszők őt csak „Di Jid!” megszólítással illették.

— Vilmos német császár Rudolf trónörökösét meghívta Letzhingben udvari vadászatra. Rudolf trónörökös emélfoga november 29-én este Berlinbe utazik, onnan pedig az udvarral együtt két napi tartózkodásra Letzhingben, a hannoveri határszelen. December 2-án Rudolf trónörökös innen Berlinen át visszatér Prágába. Hogy trónörökösünk az idén már harmadizban vendége a német császárnak, újabb örvendetes jele azon kiváló bizalmasságnak és barátságos viszonyoknak, mely a két szomszéd-udvar közt uralkodik. A trónörökös-pár december 15-én Prágából Bécsbe utazik s onnan azután december 23-ikán, hosszabb tartózkodásra Budapestre jön.

— Rablók és házbetörők. Gyapju községében már évek óta valóságos tanyája van a rabló és házbetörő szervezet bandáknak. Két év előtt közülök a méhes csapszéknel löttek le egy utonállót, a múlt évben az urasági magtártörték fel több ízben, az urasági kamara rostélyát fészegették le és fosztották azt ki két ízben, ez év május havában a Blaskovits kastélyba törték be, s onnan az ágyneműket is elszállították. Most a legutóbbi napokban több bekormozott fegyveres rabló, egy gyapju özvegy asszony házára tört reá, s a községen lövöldözve mentek végig. E példátlan vakmerőséget a hatóságok úgy látszik nyugodtan nézik el, mert egyetlen esetben sem tudták a tetteseket kideríteni, dacára annak, hogy ez uzelmek egy szervezett banda kezeire vallanak. Azt hisszük, hogy ha a megyei tehetetlen rendőrség nem tudott semmit tenni, legközelebb majd a „csendőrség” fog felmutatni.

— Pénztárnok öngyilkossága. Nagy-Károlyból írják, hogy Barczikay Miklós Szatmármegye felfüggesztett alpenztárnoka, e hó 18-ikán reggel háromszor lőtt magára revolverrel. Az első nem talált, a másodikat homlokba, a harmadikat a szájába. A második golyó, mely homlokán talált, befuródott, de csak a homlok csontig s onnan kivették; a harmadik golyót még nem vehették ki. A seb életveszélyes. Barczikayra eddig 6000 frtnyi sikkasztás derült ki.

— Farkasok városban. Lugosról írják, hogy ott néhány nappal ezelőtt a város és a baraktábor között három farkast láttak A vadállatok egy czigányok ott legelésző csikáját szétépték. Egy honvéd és a czigányok látták a farkasok érkezését, de nem merték a hivatal vendégeket megzavarni. A farkasok csakis egy közelítő kocszi zajára futottak meg. Kezéssel azután farkas vadászatot rendeztek; 40 farkast láttak egy falkában, de csak egyet tudtak elejteni.

— Andrassy Gyula gróf, tegnapelőtt a saját ügyében működött, olyanformán, mint egy vizsgálóbíró és pedig sikerrel. Erdemrendjeinek ellopátása ügyéről megirtuk már ismételve is, hogy a rendőrségnek igen nagy erőfeszítések után sikerült a tolvajokat elfognia. — Nikóczy, Révész, Füge és több fizköz személyében, — de az eredmény alig lehetett kielégítő, mert a gróf erdemrendjeit kézerkeríteni még nem sikerült. Igaz, hogy Révész és Füge bevallottak mindent, s azt is bevallották, hogy a rendjeleket s az azokból kivett gyémántokat Nikóczy zálogosította el: ám de Nikóczy mindent tagadott s a rendjeleket nem tudták hol keresni. Ebben az egyben Naményi vizsgálóbíró fáradozását nem jutalmazta meg semmi eredmény. Végre tegnapelőtt délben, Andrassy gróf megjelent Naményi bírónál s engedélyt kért arra, hogy Nikóczyval beszélhessen. A vizsgálóbíró helyt adott e kérésnek s Nikóczyt valóban a gróf elé vezették. Hogy mit és mint beszéltek együtt: a volt külügyminiszter és a betörő tolvaj, az nem lényeges, fontos csak e beszélgetés eredménye: hogy Nikóczy mindent beismert, s megnevezte azokat, kiknél az ellopott tárgyak jelentékeny részét elzalogosította, vagy eladta. E vallomás folytán két ékszerházalót elfogtak s náluk az ékkövek egy részét meg is találták. Az ügy mindezek folytán, most már hamar ki fog bonyolulhatni.

— Világfájtó czigányprimás. Vajós Béla vidéki czigányprimás, ki mintegy 4 évvel ezelőtt egyes-egyedül, csupán heggedje társaságában a nyakába vette a világot és elindult szerencsét próbálni, tegnap reggel visszaérkezett Budapestre. Beutazta Európa nevezetesebb városait, az Egyesült Államokat, volt Afrikában is és pedig Kairóban egy hónapig. Ázsiában is volt, de ott nem bírta tovább egy hetnél. Vajós mindenütt kisebb vendéglőkben és kávéházakban mutatta be a magyar nótát. Hosszu utjáról úgy tért vissza amint elindult: tres zsebbel.

— Véres menyegző. A nagyváradi Szabadság írja: Váncsodon a napokban tartotta lakodalmát Fónagy József törvénybíró. A menyegzőn nagyszámú nászemp volt jelen s vígan mulattak az új pár örömeire. Egyszerre csak lövés hallatszik az udvaron s az elősietők verben találtak meg Fodor Márton jómodu gazdát, kit Ujhelyi, egy váncsodai fiatal ember, lábszáran keresztül lőtt. A lövés véletlenségből történt s nagy zavart idézett elő a lakodalmas népnél. A szerencsétlenül járt Fodor Márton most orvosi ápolás alatt van s a végzetes lövés miatt megindított a vizsgálat.

Párbajuk és becsületbeli kérdések.

— Állandó rovat. — A Verhovay-Kenedi párbaj tegnap délben 12 órakor történt meg a Kari-fele vívóteremben. Verhovay segédei, Szederkényi Nándor és Komjáthy Béla, megállapították a feltételeket Kenedi Gyula segédeivel, Bicskey Kálmán és Horváth Gyula országgyűlési képviselőkkel. E szerint a felek kardpárbajt vívniak és pedig az első veríg. A találkozás akalmával a segédek felszólították a feleket a kibékülésre, de természetesen sikertelenül. Erre a felek összemérték kardjaikat. A negyedik összecsapással észreverték, hogy mindakét fel vérzik. Rögtön közbeleptek tehát, s az ügyet elintézték jelentették ki.

Verhovay jobb kezének egyik ujján sebesült meg. Sebe nem veszélyes. A jelenlevő orvosok, dr. Farkas Balázs és dr. Sebes Károly, bekötötték a sebet. Kenedi karján sebesült meg, sebe egészen lényegtelen, s az orvosok nem is kötötték be. Az ügy elintézése után a segédek bemutaták egymásnak a feleket, kik eddig nem ismerték egymást. Kezet azonban nem szorítottak.

ÖNGYILKOSOK

czim alatt lapunk szerkesztőjének Vértési Arnoldnak egy kötet elbeszélése jelent meg. Tartalma következő:

Az apostol. — Mulandóság. — A művész. — A tárgyaláson. — A kalandor. — Az igeret. — A jegyesek. — Ára a 16 ivnyi finom velin papirosra nyomott kötetnek 1 frt 50 kr. Kapható helyben minden könyvkereskedésben és a „Debreczeni Ellenőr” szerkesztőségében.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

III. Bérlet 12. Szám

Szigligeti-hét. Péntek, nov. 24-án

AZ ÜLDÖZÖTT HONVÉD.

Szimű 4 felvonás.

Bérlet Szűnet.

BENEDEK J. jutalmára

Szombat nov. 25.

A piros bóbitás kis leány.

Uj népszimű 3 felvonás. Irta: Benedek.

Felolós szerkesztő és kiadó laptulajdonos Vértési Arnold. Főmunkatárs: Karczag Vilmos.

Nyilt-tér.

Haszonbérbeadó

6 hold föld, a várad-utcai sorompóhoz nagyon közel.

Ertekezhetni alólírottnál.

Nagy Ferencz ügyvéd,

Csapó-utca 388-dik sz. a.

Fontos ügyvédek és hivatalnokoknak.

Az Atheneum kiadásában megjelent és könyvkereskedésben kapható.

Madarassy. Bélyeg és illetékek lexikona.

Nagy negyedrét. — Ára vászonkötésben 5 forint.

Könyvkereskedésben kaphatók továbbá: az eddig bárhol megjelent törvények és rendeletek, jogi szakmunkák, legújabb szépirodalmi és diszművek, iskolakönyvek, valamint mindenféle papír, író- és rajzszerek.

Lewitter Győző, könyvkereskedő.

(Piacz, Biedermann-ház.)

Kiadó lakás.

Egy ujonnan átalakított csinos lakás, mely 2-2 szobából, konyha és kamrából áll, január elsejétől vagy előbb is kiadandó.

Ugyanott egy egészen új varrógép is tökéletes utasítással együtt nagyon jutányosan eladó.

Mentze Henrikné, Széchenyi-utca 1813.

Arverési hirdetés.

A debreczeni „Ipar-egyesületi takerék- és hitel-intézet” által közhírré tettik, hogy a nála előleg kölcsönök fedezetül következő számok alatt letett zálogtárgyak, u. m.: 135, 170, 347, 466, 497, 499, 540, 544, 610, 619, 645, 656, 708, 854, 905, 952, 954, 966, 998, 1052., f. évi december hó 13-án, délután 3 s következő óráiban, a társulat csapó-utcai 335. sz. alatti helyiségében, törvényes árverésen készpénz fizetés mellett eladatni fognak, mire a venni szándékozók ezennel meghívattak.

Debreczen, 1882. nov. 22.

Az igazgatóság.

Arverési hirdetés.

Melynélfogva közönségessé tétetik, hogy Debreczen sz. kir. város tulajdonaihoz tartozó s a piac-utcai 3562. számú külvárosi ház mellett 218% □ 31 pusztá telek, nyilvános árverés útján az 1883-ik évi január hó 1-től, három évre haszonbérbe fog kiadatni, arra nézve határidőül a f. 1882-ik évi november hó 30-ik napjának d. e. 9 órája tűzött ki a városház kis-tanácsstermébe, és az árverési feltételek a város számvevő hivatalánál közszemlére ki-tétettek.

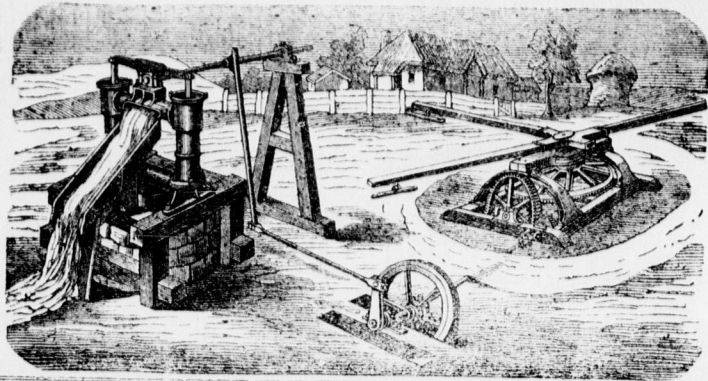
Kelt sz. kir. Debreczen város tanácsától, 1882. évi nov. hó 22-én.

A városi tanács.

AZ ELSŐ MAGYAR GÉP- ÉS TŰZOLTÓSZER-GYÁR, HARANG- ÉS ÉRCZÖNTŐDE.

WALSER FERENCZ

BUDAPEST, ROTTENBILLER-UTCZA 66.

ajánlja gyárának korunk igényeinek megfelelően berendezett vízművi osztályát az ármentesítő társulatok, a megyei és magán méruák urak gőzmalom- és gyártulajdonosok, a megyei és városi közhatalóságok és a gazda közönség becses figyelmébe.

A szivattyú-gyár készíti

ármentesítő, körfuró, bányaszivattyukat, házi és gazdasági kutakat,

váltalkozik

GYAPJUMOSODÁK, VIZVEZETÉKEK, GŐZ- és ZUHANY-FÜRDŐK berendezésére

és minden

VÍZMŰ-MUNKALATOKRA.

A gyár készítményeiért teljes jótállást vállal.

Kivánatra költségvetések és képes árlapok díjmentesen bocsátatnak rendelkezésre

ÁRJEGYZÉK

SCHWARZ M. BENŐ

FÉRFI DIVAT-ÜZLETÉBŐL FŐPIACZ 1712

FÉRFI RUHÁK:

- 1 kész férfi-öltöny, divatos szövettől jó szabású 9 firtól kezdve.
- 1 férfi teli kabát 12 " "
- 1 férfi kurti teli kabát 8 " "
- 1 fiu öltöny 8 " "
- 1 gyermek öltöny 4 " "
- Divavatos férfi nadrágok 5 " "
- Csizma " 4 " "

FEHÉRNEMŰEK:

- Sima férfi ingek frt. 1.20-60, 2.25-75.
- Hajtásos elejű ingek frt. 1.20 1.40 2.-
- Himzett ingek frt. 1.50 2-2.50.
- Színes ingek frt. 1.-, 1.50, 2.25.
- Gyermek színes vagy fehér ingek frt. 1.20.
- Magyar és német lábravalók 70 krtól kezdve

KALAPOK:

- Férfi kemény kalapok 2.50, 3.-, 3.50, 4 frtig.
- Férfi puha kalapok 2.-, 2.50, 3.50 krig.
- Gyermek kalapok 90 krtól 2 frtig.
- Férfi és gyermek sapkák 60 krtól kezdve.

Mindezen kalapok a legújabb magyar, francia- és német divatnak és tiszta anyagból készültek.

Nagy választék nyakkendőben.

Valódi francia férfi és női Glacé-keztük.

Esőernyők selyemből 4 firtól kezdve.

" cloth szövettől 1 frt 40 krtól kezdve.

" pamut szövettől 85 krtól kezdve.

Gumi-köpenyek (Reithoffer-fele) 10 firt 50 kr.

Pokröczök 1 frt 50 krtól kezdve.

Bőröndök, kézi táskák, kofferek, szivar- és pénz-tárczák, inggombok nadrágtartók és mindennemű divatos czikkek.

Felemlítem, hogy a legfinomabb francia-angol és egyéb illatszerek kaphatók üzletomban.

KÜLÖNLEGESEK:

1 téli gyermek garnitúr u. m. köpeny, sapka és karmantyú 7 frt 50 kr.
Gyapju szövetelek: minden időnyre el van látva raktáram a legújabb brünni, reichenbergi és külföldi gyapjuszövetekkel, melyekből a legdivatossabb öltönyöket kiállított és ezek jó szabása finom kiállítása és olcsó árakra nézve a t. közönség részéről eddig tett számos megrendelésre hivatkozhatom.
Férfi czipők: egy a legjobb hazai gyárból raktáramban vannak, ugyszintén karlsbadi készítmények is.

TISZTELT KÖZÖNSÉG!

Bátorkodom tisztelettel jelteni a n. é. közönségnek, hogy itteni

férfi szabó-üzletemben

a már megérkezett őszi és téli szövetek megtekintés és megrendelés végett szolgálatára állanak.

Kész férfi ruha-raktáram

saját szabású és gyártású őszi és téli öltözékekkel már fel van szerelve, hol is az alku nélküli árak készpénz fizetés mellett jutányosan számíthatnak. A tapasztalt pártfogást ezutánra is kérve, vagyok a n. é. közönségnek

alázatos szolgálója

Szedlák József,

férfi szabó.

Báró Marschall Gyula Nógrád Bercelli birtokán a legújabb tapasztalatok alapján berendezett pezsgőbor gyára, ajánlja francia módszer után készített kiváló finom

pezsgő borait

nevezetesen: Nonpareil Qual. supérieur, Crème roseé, Carte blanche, Carte omir Spärklipf

Hungarian fajait, melynek minden nevesebb fűszer- és csemege-áru üzletben kaphatók. Nagyobb megrendelések a gyártelep képviselőjéhez:

IZSIPY GÉZA urhoz

BUDAPESTEN,

Károly-körut 13. sz. a. Intézőndök.

Nyujsunk kezét a szerencsének!

400,000 márka

Főnyereményt nyújt legjobban esetben a hamburgi pénz-sorsolás, mely az állam által jóváhagyott és biztosított. Az új terv előnyös beosztása abból áll, hogy néhány hét folyama alatt 7 osztályban 47,600 nyeresemények biztosan kirosoltatnak, és e közt esetleg 400,000 márknyi főnyeremény, azonkívül pedig

1 nyeres. 250,000	3 nyeres. 8,000
1 nyeres. 150,000	3 nyeres. 6,000
1 nyeres. 100,000	54 nyeres. 4,000
1 nyeres. 60,000	108 nyeres. 3,000
1 nyeres. 50,000	264 nyeres. 2,000
2 nyeres. 40,000	10 nyeres. 1,500
3 nyeres. 30,000	3 nyeres. 1,200
1 nyeres. 25,000	530 nyeres. 1,000
4 nyeres. 20,000	1073 nyeres. 500
2 nyeres. 15,000	27,069 nyeres. 145
1 nyeres. 12,000	18,434 nyeres. 100
24 nyeres. 10,000	124, 100, 94, 50, 40, 20

E nyereseményekből először 4000 húzás lesz 116,000 m. összekig.

Az első húzás hivatalosan már meg van állapítva

E nagy az állam által biztosított pénzsorsolás legelő-ebbli első húzásához kerül

1 egész eredeti sorsjegyet csak 6 m. vagy 3.50 krt o. e. 1 fél " " " 3 m. " " 1.75 krt o. e. 1 negyed " " " 1.5 m. " " 90 krt o. e.

Mindenemű megrendelés az összeg beküldésével vagy posta bevitelével azonnal teljesítetik, és mindenki tőlünk egy az állam czímével ellátott eredeti sorsjegyet kap. Megrendelésekhez, melyeknél az alant látható megrendelési ívet használni kerjük, a szükséges hivatalos tervek ingyen mellékeltek, melyekből ép egy a nyeresemény beosztása illetőleg a stálynak mint az illető betétek kitűnének, és megrendelőinknek minden húzás után felszólítás nélkül küldjük a hivatalos lajstromokat.

Ha sorsjegyeink nem tetszenek a közönségnek úgy azokat a húzás előtti árának visszafizetése mellett visszavesszük. A nyeresemény kifizetése mindenkor pontosan állami biztosíték mellett történik. Házunkat mindenkor kedvelte a szerencse, és megrendelőinknek már sokszor nagy nyereseményeket fizettünk ki, egyebek közt 250,000, 100,000, 80,000, 60,000, 40,000 stb. márkával.

Előre látható, hogy egy ily szilárd alapon épült vállalatot mindenütt határozott részvételre biztonnal számíthatni, miért is az iránt kérjük, hogy minden megrendelésnek eleget tchessünk, kerjük a rendelések t a húzás közelsége miatt hozzánk mielőbb mindenestre november 30-ig beküldeni.

KAUFMANN és SIMON
bank és váltó-üzlete Hamburgban.

Utóirat. Köszönjük az eddig bennünk belyezett bizalmat, és a midőn az új sorsolás alkalmából részvevésre meghívjuk, biztatjuk, hogy ezennel is törekvésünk leendő pontos és lelkiismeretes kiszolgáltatás által megrendelőink teljes meglegedését kiérdemelné

A fenebbiek.

Részvevésre való meghívás!

A HAMBURGI-ALLIAM által garantírozott nagy pénzsorsolásra, a melyben néhány hónap lefolyása alatt

8 millió 940,275 márka

bizonyosan nyerhető. Az új, 7 osztályba sorozott játékterv 93,500 sorsjegy között 47,600 nyereseményt tartalmaz és pedig

400,000 márka

különösen pedig:

1 nyeres. 250,000 márka	3 nyeres. 8,000 márka
1 " 150,000 " "	3 " 6,000 " "
1 " 100,000 " "	54 " 4,000 " "
1 " 60,000 " "	108 " 3,000 " "
1 " 50,000 " "	264 " 2,000 " "
2 " 40,000 " "	10 " 1,500 " "
3 " 30,000 " "	3 " 1,200 " "
4 " 25,000 " "	530 " 1,000 " "
2 " 20,000 " "	1073 " 500 " "
2 " 15,000 " "	27,069 " 145 " "
1 " 12,000 " "	18,436 " 100, 200, 150, " "
24 " 10,000 " "	124, 100, 94, 67, 50, 40, " "

E nyereseményekből először 4000 első sorban 116,000 m. értékben húzatik ki.

A nyereseményhúzások természetleg vannak megállapítva.

Ezen nagy és legközelebbi húzások 1 egész eredeti sorsjegy 6 márka, vagy 3 frt 50 kr o. e. egy fél eredeti sorsjegy 3 márka, vagy 1 frt 75 kr o. e.; egy negyed sorsjegy 1.5 márka, vagy 90 kr o. e. kaphatók.

E sorsjegyek a megfelelő összeg beküldése ellenében a legtovább eső helyekre bérmentve küldetnek meg. Kis összegek levelezéssel beküldésével is egyenlíthetők ki. A STEINDECKER-féle czég rövid idő alatt 125,000, 80,000, több 30,000, 20,000 és 10,000 márka nyereseményt fizetett ki és igen sok család boldogításához járult.

Minden részvevő a megrendeléskor az állami tervezetet kapja meg, melyben a nyeresemények részletes leírása foglaltatik; s egyzersmind a húzás után, a kibuzott számok sorsjegyéket.

A nyeresemények kifizetése az állam kezességével azonnal eszközöltetik és azok megköltsége összeköltetéseimmél fogva, bármilyen teljesíthetők A megrendelőket azonnal, mindenestre azonban még

ez év november hó 30-ika előtt az elment solid és régen fennálló alantírott czég néi kérem teljesíteni

Steindeccker József,
bank és váltó üzlete Hamburgban.

P. S. A fenti czégnek reklama nem lévén szükségé, mintán a legszolidabbak közé tartozik, a mel is van ismerve

Gyógy-jelentés

a HOFF JÁNOS-féle egyedül valódi maláta-kivonat chokoládé melleczukorkákról és maláta kivonat sórról, mely köhögések, mellbetegségek, testi gyengeségek és vérszegénység ellen hathatosan használtot.

A czékum minden európai állam csász. kir. udvari szái ója HOFF JÁNOS urnak, cs. kir. tanácsos, a koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a főbb porosz és német rend lovagjának. Bécs, Gyárhelyiség, Grabenhof 2. sz. Gyári raktárhelyiség: Stadt. Graben, Bräunerstrasse 8. sz.

Nyolcz év óta éjjel nappal szenvedtem köhögés, lelegzési bántalmak és vértolulásban és már-már a legrosszabbra is el voltam készülő; orvosi tanácsra aztán a HOFF JÁNOS-féle maláta gyártmányokhoz folyamodtam, és örömmel constatalhatom, hogy jelenleg teljes egészségnek örvelek. Osmerőseim, kik mindannyian feladták reményüket életben maradásom iránt, kigyógyul.omat valóságos csodának tekintik. Hason bajokban szenvedők hasznára kívánom e kijelentésem nyilvánosságra hozatalát.

Kérek részemre 26 üveg maláta kivonat sor, 10 font chokoládé és 10 doboz maláta czukrot beküldeni.

Hivatalos gyógy-jelentés,

a gráci cs. kir. 7. számú katonai kórház részéről.

M. év november 19-én kelt b. átirata folytán, kérek a fenti kórház részére maláta gyártmányából egy további küldeményt utnak indítani, miután azok a Boszniaiból hazatért és különösen váltólázban szenvedő betegeknek — a kik e betegségből kifolyólag állmatlansággal küzdöttek — valóban jótékony hatásuaknak bizonyultak.

Figyelmeztetés.

Minden malatagyártmány az oldalt feltüntetett etiquettevel van ellátva, mely a feltaláló és első gyártó Hoff János mellképét ábrázolja; e kép oval alakban alant Hoff János névjegyzésével is el van látva. A hol a valódiság e jele hiányzik, ott legbiztosabb a gyártmányt el nem fogadni, miután az ily esetben hamisított!

A Hoff János-féle gyártmányok áraí Bécsben a vidék számára: Maláta-kivonat egészségi sör adával és üveggel: 6 üveg 3 frt 82 kr, 13 üveg 7 frt 26 kr, 28 üveg 14 frt 60 kr, 58 üveg 29 frt 10 kr. —

1/2 kilo maláta csokoládé I. = 2 frt 40 kr. II. = 1 frt 60 kr. III. = 1 frt. (Nagyobb mennyiségnél megfelelő engedmény.) — 1 doboz maláta-cukor 60 r. (1/2 és 1/4 doboz is kapható.) — Előkészített gyermek tápliszit 1 frt — összpontosított maláta kivonat 1 üveg 1 frt. — Maláta-kávé 1 csom: 50 kr és 80 kr. — Egy kész maláta-fürdő 80 kr 2 frton aluli küldemények nem eszközöltenek.

FŐRAKTAR: Geanak József Debreczenben, főpiacz, továbbá Rickl József Zelmónál Gerebly Fülöp, Varga Lajos, Ujházi István. — Nagyvárad: Jánky Antal. — Nyiregyháza: Korányi Imre gyógyszerész. Továbbá minden nagyobb gyógyszerertárban

R ó
Ide intézendő
s levelek vissza

A „Pest

tel
(T.) Ez
kedésnek. E
nek sem igen
mikre vetem
sekre ellőhet
legújabb üzér
gyelte az »E
akarja hódita
tőle az »Eg
visszahódítás
N. c. kevered
mával nem eg
hölgyhöz, ki
sét elhódítsa,
ha férjhez me
fogalma által
lelt, de haesa
gát oda neki,
ból kizáratik.
irodalmi tiszt
alapítva, ha l
amit a »P. N.
esetre sem tün

Hogy pe
zom magamat
lemmel lenni.
a tárgyban
denki, kinek
galma van. M
a »P. Napló«
nem az, hogy
numa, mint a
mint a más fe
vált volna az
meguntalak, i
azzal a másikk
kifogása ellene
hogy: ingadoz
szerelmeskedé
de a régi férj
kedvestől pedig
lán majd ujdor

A „Debre

Irta :
Borulj sőtét gyás
Borulj borusan s
A suttoló hír res
Gyászt öltsön es
Tompán sohajts
Mehalt a költő,
Lantján a hurok
S szük sirt keres

Mehalt Arany, r
Nem dobban-é m
A sir, föltötte me
O milyen drága,
Mig sajt szívünk
Hogy őt is immá
S kio, — fájdalo
Számoljuk önzön

Nincs már a költ
A mult időknek z
Fényét az elmúlt
Felgyujtsa eneké
Honért a hol vükt
Dus sarj legyen,
Nem elhetetlen, s
A melynek elete

Ki hozza vissza h
Fel ó ki támaszt,
*) A debr. töis
a népely alkalmából